

Kvalitetsredovisning

Av förskolorna Himlaliv, Pärlan och Ängeln

2016/2017

Hur vi vet att vi vet det vi vet

Vårt kvalitetssäkrande arbete har följande dokument som grund:

KUL – ett kvalitetssäkrande arbetsmaterial med indikatorer som ger grund för varje enskild pedagog att skatta kvaliteten på förskolans verksamhet. Materialet utgår från förskolans reviderade läroplan och används systematiskt av arbetslagen vid läsårets hus möten. KUL är ett material framtaget av Linköpings kommun.

Plan mot diskriminerande och kränkande behandling – Ett arbetsmaterial likt KUL med indikatorer kring förskolornas värdeord. Under detta år har detta arbete genomförts vid utvärderingsdagar.

Projektsammanfattningar – Förskolorna arbetar med att kontinuerligt dokumentera och utveckla läsårets projekt i en powerpointmall med halvårs- och helårssammanfattningar.

Attitydundersökning – Linköpings kommun genomför varje läsår på höstterminen en attitydundersökning med vårdnadshavarna till alla barn i åldrarna 2-5 år. Undersökningen sammanställs av kommunen och distribueras sedan till varje enskild förskola. Allmänheten kan ta del av resultatet via kommunens hemsida.

PU-samtal – Samtal har genomförts med samtliga pedagoger vid två tillfällen.

*Föräldrasamta*l – Ett föräldrasamtal med samtliga vårdnadshavare har erbjudits och genomförts. Samtal med utvärdering av inskolning har erbjudits och genomförts med alla nyinskrivna barns vårdnadshavare. Extra samtal har erbjudits och genomförts med vårdnadshavare om önskemål funnits eller behov förelegat.

Delaktighet av barnen – Barnen har deltagit i reflektioner kring lärandet på samtliga förskolor och på en av förskolorna, Himlaliv har de äldsta barnen tillfrågats om vad de lärt under läsåret i projektet.

Tillsyn- och insynsbesök – En av våra förskolor, Ängeln har haft ett insynsbesök av en tjänsteman i Barn- och ungdomsnämnden i Linköpings kommun och två observatörer som vanligtvis arbetar som förskollärare i Linköpings kommun.

*Tillbudsrapporte*r – Ett fåtal tillbudsrapporter från förskolorna har inkommit.

Arbetsmiljö rond – En arbetsmiljörond har genomförts på samtliga förskolor. Den har detta år haft den fysiska arbetsmiljön som fokus.

Barnsäkerhetsrond – En barnsäkerhetsrond har genomförts på samtliga förskolor.

Beskrivning av verksamheten

Inför detta läsår ville vi pröva ett målfokus som inte hade som syfte att fördjupa endast ett läroplansmål utan istället ”bredda” möjligheten till att arbeta med olika begrepp som vi rör oss emellan i vår pedagogiska verksamhet. Vi valde begreppen *mötesplatser, delaktighet och lärande.* Uppstart på arbetet blev ett antal artiklar från olika litteratur och tidskrifter, en inventering av vad en mötesplats kan vara och en uppmaning att välja ut tre mötesplatser att starta upp läsårets verksamhet med. Vi fördjupade oss sedan i begreppen vid vår kick-off i augusti månad. Då lyssnade vi till två föreläsare; Ulrika Ahlqvist från Hjältebolaget och Linda Linder från Pedagogiska kullerbyttan. Förskolorna valde mötesplatser så som sandlådan, konstruktionshörnet, kuben, runda mattan och trappan som miljöer att observera vad som händer i mötet med barnens lärande och med barnens delaktighet. Med läsåret i backspegeln kan vi se att projektet blev lite för stort för att kunna göras handgripligt. Många av de valda mötesplatserna blev svåra att hålla kvar och ersattes av mer ämnesinriktade och tankemässiga mötesplatser såsom exempelvis dinosaurier, fordon och fiskar/fiskande. Vid halvårsavstämningen blev det tydligt att stort fokus låg på barns inflytande snarare än mötesplatser. Under året har den stora fördjupningen skett i att låta barnen bli mer aktiva och få inflytande över reflektions- och dokumentationsprocesserna. Detta har lett till att vi vill utarbeta en särskild reflektionsmall, som är barnens egen, som får löpa vid sidan av vår powerpoint.

Under detta år har en av våra förskolor, Himlaliv varit en byggarbetsplats under ett halvårstid. Genom beviljat anslag fick vi möjligheten att bygga en ny avdelning av den mobila avdelningen vi haft under många år på övervåningen på Himlaliv. Arbetet med ombyggnationen förlöpte på det stora hela bra. En härlig relation uppstod mellan barnen och ”bygg-jobbarna”. Vi firade taklagsfest med glass och fruktsallad.

Barns inflytande har också varit ett av de tre prioriterade förbättringsområden vi fann vid förra årets kvalitetsarbete. Med stor glädje kan vi se att vår ambition att öka barnens inflytande har gett barnens stora möjligheter att påverka verksamheten på olika sätt med sina egna tankar och idéer. Nämnas kan att barnrådet på en av förskolorna har betytt att barnens förslag har blivit genomförda och sedan upplyfta inför barnen för att visa på det inflytande de konkreta har fått ha.

Det andra förbättringsområdet var utemiljön på förskolorna. Den ambition vi hade vid förra årets kvalitetsarbete har inte genomförts och vi kan dessutom se att vårdnadshavarna skattar utemiljöns möjligheter till att stimulera barnen till lek och lärande lägre för varje år som attitydundersökningen har genomförts. Vi kan se att vi behöver arbeta med oss själva och våra tankar om vad utemiljön spelar för roll i vår pedagogiska verksamhet och hur den ger barnen rika möjligheter till lek och lärande. Hur den utmanar barnens forskande. Hur den blir synlig i våra dokumentationer. Hur vi använder oss av det som händer ute i samtal med vårdnadshavarna. Detta är ett förbättringsområde vi får ta med oss vidare in i kommande läsår.

Det tredje och sista förbättringsområdet var samverkan och överlämningsrutiner mellan förskola och förskoleklass. Detta är ett område som också kommunens insynsobservatörer lät oss förstå är ett förbättringsområde i hela kommunen. Vi tog oss an det genom att fundera på hur vi vill att det ska gå till och varför. Det resulterade i utarbetade riktlinjer som nu finns på våra förskolor. Vi valde sedan att iscensätta dem som ett erbjudande till mötande skolor. Responsen har varit övervägande positiv.

De äldsta barnen på förskolan Himlaliv fick under höstterminen ha sin förskoleverksamhet i församlingens lokaler ca 30 minuters promenadvägen från förskolan. Barnen och pedagogerna fick under detta halvår uppleva att förskola kan vara på annat sätt än ett hus med gård och staket runt. Många goda relationer uppstod mellan generationer. Berättelserna om PRO-gänget, högstadieeleverna, Nya Munkens anställda och församlingsanställda är spännande att ta del av. Väl tillbaka på förskolan invigde barnen själva sin avdelning med ballonger och glass. Och alla vuxna erbjöds en titt på de nya lokalerna vid ett senare tillfälle.

Under höstens medarbetasamtal och vid halvårsavstämningen framkom en önskan om att fördjupa vår Reggio Emilia inspiration i vår verksamhet. En önskan om att nå samsyn kring olika begrepp. *”Verksamhetens utformning påverkas inte per automatik mest av de synsätt som majoriteten i arbetslaget bär på. Snarare är det den av pedagogerna som är ”starkast” i sitt sätt att argumentera eller styra sina kollegor som påverkar verksamhetens utformning mest”* (Lundström, 2016)*. ”Om arbetsorganisationen präglas av ett alltför brett spektrum av åsikter och värderingar leder det till att beslut som fattas inte följs av dem som har en annan uppfattning, även om man fattat beslut som ska gälla alla* (Scherp, 2013*)* Men också på förekommen anledning av skolinspektionens rapport: Förskolans pedagogiska uppdrag 2016 om att förskolan inte använder begreppet undervisning på ett adekvat sätt. Vi startade då ett fördjupningsprojekt med arbetsnamnet Klara, färdiga, gå…med syfte att fördjupa och göra viktiga ställningstaganden kring vår pedagogiska verksamhet. En pedagog på respektive förskola blev tillfrågad om att delta i en planeringsgrupp som tillsammans med ateljerista och förskolechef skulle planera upp innehåll och struktur på projektet. Gruppen läste boken; Det synliga barnet av Martina Lundström tillsammans. Boken gav ett antal fördjupningsområden och begrepp som sedan blev till enkät som alla anställda fått delta i. Projektet startar den 11 augusti med en kick-off kväll i Kinda skogarna.

Förskolan Himlaliv

Förskolan Himlaliv ligger i Johannelund, ett ytterområde i Linköping. Himlaliv består av 3 avdelningar och det är 35 barn inskrivna i åldrarna 1-6 år. Personallaget består av 10 personal, 4 stycken arbetar 100%, 3 stycken 75% och 3 stycken 50%. Under höstterminen och en del av vårterminen skedde en stor ombyggnation av förskolan. Detta medförde att 9 stycken av barnen tillsammans med tre pedagoger var i tillfälliga lokaler i kyrkan i Johannelund. Förskolan Himlaliv arbetar projektinriktat och drivs av Svenska kyrkan.

Pedagogerna iordningställde en del nya fysiska mötesplatser inför terminens start. Vi observerade sedan noga vad som hände i våra olika lärmiljöer. Var möttes barnen? Vilket lärande skedde där och vad delgav barnen varandra? Utifrån våra observationer av barnens utforskande och tidigare erfarenheter har Himlalivs avdelningar valt olika projektfokus. När renoveringen av Himlalivs lokaler var klara och alla barn åter var i samma lokaler bildades det nya åldersgrupper på förskolans avdelningar. Detta medförde att en del barn har varit delaktiga och aktiva i flera projektfokus. Barn och pedagoger har fortlöpande under projektets gång samtalat och reflekterat kring det vi gjort. Det har väckt nya tankar och idéer och hela tiden fördjupat och drivit projektet framåt.

Spår: Alla får åka med (samspel med hjälp av fordon)
Vid uppstarten av terminen såg vi ett intresse för olika fordon i barngruppen. Barnen byggde tåg, bilar, flygplan och båtar. Utifrån barnens engagemang anpassade vi miljöerna för fordonslek. Kring fordonen skapades en gemenskap; alla får plats, alla får åka med. Barnen blev mycket inspirerade av bilderboken ”Alla får åka med” av Anna-Clara Tidholm. Efter jul förändrades barngruppen (färre barn), men fordonsfokuset fanns kvar. Det sociala samspelet har varit i fokus och vi har tränat på turtagning och kommunikation. Barnen har fått matematisk insikt genom att utforska exempelvis längd på tåget och får alla plats eller behövs det en stol till? Skapande har haft stor betydelse för barnens möten. Vi har använt oss av torr och blöt sand, snö, skapat med hjälp av färger på många olika sätt och arbetat tredimensionellt med play-doh. På väggen projicerade vi bilder med barnens aktiviteter för att ge barnen en möjlighet att reflektera kring vad de gjort tidigare, göra jämförelser och få chans att göra nya upptäckter.
När vi observerade de olika lekmiljöerna såg vi att barnen förändrade miljön efter vilken lek som pågick och vilka barns som deltog. Kommunikationen barn emellan har utvecklats och även rolleken. Vi har sett att barnens empatiska förmåga har ökat och att de väntar på sin tur. Barnen är måna om att alla får vara med och delaktiga i den kreativa fantasileken.

Spår: Dinosaurier
Under hösten upplevde vi pedagoger att vi hade svårt att se vilket spår projektet skulle ta. Efter många observationer såg vi att i alla våra miljöer, både inne och ute, fanns ett stort intresse från barnens sida att utforska/leka/konstruera dinosaurier. Vi valde att fånga upp detta och så var projektet igång. Vi har under året fått uppleva och lära oss tillsammans med barnen om hur dinosaurierna såg ut, levde och fortplantade sig. Vi hittade ett dinosaurieägg på gården som vi tog in och funderade mycket kring. Efter ett bra tag började det låta ur ägget och till slut efter mycket väntande, hypoteser och massor av tålamod, så kläcktes ägget och det kom en Triceratops till avdelning Solen. Vi har sett att barnen genom projektet har utvecklat en stor empati och respekt mot både miljö, djur och varandra. Barnen har under hela projektets gång fått vara med och styra och driva projektet framåt.
När gruppens ålder förändrades i och med sammanslagningen såg vi att deras förmåga att leta upp **fakta** självmant inte var lika frekvent och tydligt längre. Vi upplevde att barnen hellre läste böcker där fantasin fick stort utrymme mer än rena faktaböcker. Vi funderade på om det påverkades av att vi inte lika ofta tagit med barnen till biblioteket den senaste terminen och att de då inte fått valmöjligheten till faktaböcker på samma vis som förut eller om det hade med den nya åldersgruppens erfarenhet att göra. Vi har sett att barnen har fått en **förståelse** kring både dinosauriers och andra djurs fortplantning. Barnen förstår att en del lägger ägg och en del föder levande ungar. De har även fått en förståelse kring vad ett litet djur/bebis behöver när de är nyfödda. Barnen har fått en **färdighet** i det sociala samspelet efter det att ägget har kläckts, de visar mycket omtanke och empati mot varandra. Vi ser även en färdighet i lekkonstellationerna i barngruppen, alla kan leka med alla. De är en sammansvetsad barngrupp. Barnen är **förtrogna** med att skapa tillsammans i grupp. Vi har utmanat barnen i stora skapandeprojekt som till exempel ”tillsammansmålningar” till miljön i dinosauriemiljön. Vi upplever att **fantasin** har fått ett större utrymme i projektet under våren. Vi märker stor skillnad speciellt när ägget började kläckas och vi kunde höra hur det krafsade och vi såg sprickor i skalet. Barnen har visat en enorm nyfikenhet kring detta. Fantasin har även fått ett större utrymme i rolleken som dominerat de flesta miljöerna.

Spår: Dans
Avdelningen Molnet började hösten på Mariagården i Johannelund. Där var de mötesplatser vi fokuserade på generationsöverskridande möten med en grupp damer och en elevgrupp på Nya Munken. Under våren återvände vi till förskolan och vårt spår fick möta de nya Molnetkompisarnas dinosauriespår. För att väva samman dessa två ganska olika projektspår fokuserade vi på de gemensamma nämnarna: rörelse och dans.

Under projektets gång har barnen fått möjlighet att fördjupa sina **fakta**kunskaper kring dinosaurier, dans och om tider som varit. Vilka sorters dinosaurier som har levat, hur de såg ut och hur de levde. Vad dans är för något, hur man dansar på olika sätt och vad dans kan användas till. Detta har lett till en djupare **förståelse** kring hur olika livssituationer kan se ut (för såväl människa som djur), att det finns olika sätt att berätta om det man upplevt och att styrka kan se olika ut. Vidare har förståelsen för dokumentations- och reflektionsprocessen ökat och barnen har på ett nytt sätt erövrat denna arbetsmetod och gjort den till sin egen. Barnen har fått chans att uppöva **färdigheter** inom dans, gestaltning, konstruktion, att söka kunskap på olika sätt för att kunna inta olika perspektiv. Att finna mod nog att uttrycka och stå upp för sin rätt att få delta utifrån sina egna förutsättningar är en ytterligare och otroligt viktig färdighet vi kan se utvecklats hos barnen. Barnen har blivit väl **förtrogna** med att kommunikation kan te sig på olika vis och att dans är ett utav alla de språk som vi människor nyttjar. Detta visar sig bland annat i att barnen snabbt försöker förstå vad det är dansen vill förmedla snarare än hur dansen går till. Även i dokumentationsprocessen ser vi att barnen blivit mer förtrogna med att använda sig av de digitala redskap som finns tillgängliga. Hur jag dokumenterar blir inte det centrala, utan vad jag vill dokumentera. Hela projektet har kretsat kring att använda sin **fantasi** för att på ett kreativt sätt närma sig olika kunskapsinnehåll. Fantasin har även utgjort en central del i vårt utforskande av dansens narrativa funktioner där vår kunskap om dinosaurier och tanter fått mötas och krocka på olika vis i våra fria gestaltningar.

Förskolan Pärlan

Förskolan Pärlan ligger i anslutning till Skäggetorpskyrkan i Skäggetorp i Linköping. Vi har 22 inskrivna barn i åldrarna 1- 6 år i en syskongrupp. Arbetslaget består av fyra heltidspedagoger. Vi arbetar projektinriktat och drivs av svenska kyrkan.

Vid terminsstarten iordningställde vi ett antal mötesplatser både inom- och utomhus, där vi observerade barnens lek. Vi såg ganska snart att en av de iscensatta mötesplatserna (fordonet på gården) blev en båt. Barnen lekte att det fanns hajar på land och därför var de tvungna vara på båten. De började även ”fiska” från båten och därav blev vårt projektfokus fiskar och fiske. Av en förälder fick vi låna kastspön, fiskedrag och andra fiskeredskap som introducerades för barnen och låg till grund som modeller när barnen tillverkade egna metspön. Därefter tog fiskeroll-lekandet fart. Barnen fiskade i vattenpölar, kartonger och på våra mattor. De fick också möjlighet att skapa fiskar på många olika sätt med olika tekniker och material. Sånger om fiskar sjöngs och dansades loss till.

Vi startade vårterminen med fokus på berättelser om fiskar. För att inspirera barnen att berätta sina berättelser så hade vi sagostunder om ”Ariel” utifrån en berättelse som en pedagog hade skrivit. Barnen fick tillgång till pinndockor i form av olika havsdjur och återberättade sagan om ”Ariel”.

Utifrån barnens frågor; Vad äter fiskar? Var bor fiskar? Vad heter olika fiskar? Vilka fiskar är goda att äta? och Hur lagar man till fisk?, besökte vi Maxis fiskdisk, djurkompaniet och Stångån. Barnen har få uppleva hur det är att fiska på riktigt och besvikelsen över att inte få napp. De har fått erfara hur fiskar luktar, känns och smakar. Barnen har fått **fakta**kunskaper i hur fiskar rör sig, hur/och vad de äter, att en del fiskar simmar i stim, fiskars anatomi, olika fisksorter, i vilka vatten de lever och hur de låter. De har en **förståelse** till vilken fakta som hör till respektive fisk. De har **färdighet** att använda metspön och att veva upp fisklinan. De har även färdighet i att meta på riktigt. De vet hur ett flöte fungerar och hur man agnar en krok. I barnens lek och **fantasi** bor det hajar på golvet och från vattenpölarna kan man fiska både hajar (som är onda) och delfiner (som är goda).

I projektet har vi låtit barnen få möjlighet att lyssna, kommunicera, beskriva, återberätta, argumentera och nyansera innebörden i olika begrepp. Barnen har också lärt sig många nya ord som har med fiskar och vatten att göra. Begrepp som vi använt oss av är b.la. stor, liten, prepositioner, likheter, skillnader, former, mönster och sortering. Vi har även med föräldrarnas hjälp fått reda på vad fiskar heter på olika språk. Barnen har använt sig av ipads för att fotografera, forska och skriva med. De har haft tillgång till ett ljusbord där de kunnat ställa in färger som passar till fisklek.

Förskolan Ängeln

Förskolan Ängeln ligger i anslutning till Tomaskyrkan på T1 I Linköping. Vi har 24 barn inskrivna i åldrarna 1-6 år, åldersindelade på två avdelningar. Vi är fem pedagoger, två arbetar heltid, och tre 75%. Vi arbetar projektinriktat och drivs av svenska kyrkan.

Inför inskolningen valde vi tre mötesplatser att fokusera på under projektet. Eftersom vi sett ett stort intresse för dans och musik hos barnen under föregående termin valde vi att utveckla dessa miljöer på vardera avdelning (”discomiljön” på Vingen och runda mattan på Fjädern). Ute valde vi att bygga en kub som skulle vara ett extra-rum för möten och upplevelser. Redan innan terminstart fick barnen på Vingen presentera sina tankar om vad som behövdes i discomiljön och hur de ville välkomna nya kompisar. De fick också i uppgift att över sommaren samla på glittrigt skräpmaterial som vi kunde göra en gemensam discokula av under inskolningen. På Fjäderns runda matta tillförde vi en stor trumma samt gitarrer och rytminstrument. För att uppmuntra till dans la vi till tylltyger och bjällerskor. Bilder på djur och sång-gosedjur la vi till för att barnen självständigt skulle kunna ha spontana sångsamlingar.

Under terminens början fokuserade vi inte bara på de bestämda mötesplatserna utan vi dokumenterade mycket och många möten som skedde mellan barnen. Alla miljöer var nya både för oss och för barnen och därför var det viktigt för oss att ställa frågan ”Hur och var möts barnen på Ängeln?” Vi la även stort fokus på att introducera ateljén, för att barnen skulle bli självständiga där. Vi erbjöd öppna material och aktiviteter (knappar, ekollon, målning på wellpapp, etc.) vilket ledde till att vi upptäckte att det barnen utforskade i mångt och mycket handlade om ljud och rörelse. Som exempel visade de yngsta barnen tydligt intresse för ljud då de undersökte hur det lät när de hällde, skakade och öste knappar. De äldre barnen upptäckte att de kunde skapa ljud med kritan när de målade på wellpapp, vilket ledde till att de nästan dansade fram målningar.

Vid vår halvårsrapport såg vi vikten av att hålla oss kvar vid våra ursprungliga tankar med hjälp av särskilda frågeställningar. Vi ville utveckla dessa genom att erbjuda barnen variationer och mångfald i musik. Vi ville ge barnen förutsättningar att:

- utveckla sin förmåga att förmedla upplevelser, tankar och erfarenheter i uttrycksformer så som rörelse, musik och dans.
- utveckla sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning.
- känna delaktighet i sin egen kultur och utveckla känsla och respekt för andra kulturer.

I våra två musik/dansmiljöer presenterade vi därför filmklipp med dans och musik i olika stilar och med olika kulturell bakgrund för barnen; afrikansk dans, balett, riverdance, svensk folkdans, streetdance, bollywood. Vi såg snart hur barnen började kommentera youtube-klippen utifrån hur danserna kändes, vad de hade på sig, vilka de tyckte om, vilka som var läskiga etc. Barnen gick från att röra sig till klippen till att stilstudera och efterlikna de särskilda dansstilarna. Det uppstod tydliga dansfavoriter i barngruppen, tex var balett, riverdance, bollywood och streetdance populära. (Barnen kunde avbryta pågående lekar för att dansa när de hörde musiken). I de dansklipp där kommentarerna kretsade mycket kring kläderna försökte vi, för att inte fastna i könsstereotypa bilder, hitta alternativa dansfilmer för att bredda barnens bild av vad som tex kännetecknar balett. Barnen har fått bearbeta sina erfarenheter och synliggöra sitt lärande genom återkommande reflektionsstunder och att teckna till de olika musikstilarna.

Barnen har fått **fakta**kunskaper om att det finns olika dansstilar med olika namn, balett, streetdance etc. Barnen har vid flera tillfällen och i olika sammanhang visat ett särskilt intresse för vad som sjungs och hur det låter. Vad betyder det? Vilket språk sjunger de på? Vilka språk kan vi? Inblick i kulturella skillnader i musik från olika delar av världen (rörelser, instrument, språk, kläder). Barnen har fått en **förståelse** och kunskap om hur musik kan ”kännas” i kroppen (takt, rytm, tempo). De relaterar till musik utifrån egenskaper såsom snabb, långsam, showig. De har en förståelse för att musik kan ha såväl lugnande som spänningshöjande effekt. De allra yngsta har kunnat förmedla utan det talade språket vilken musik/dans de vill höra, genom att peka på bilden av den dans de vill dansa till. Barnen har fått en **färdighet** i att använda dans som uttrycksmedel. De har fått en ökad förmåga att iaktta och efterlikna rörelser, men också att hitta ”nya” sätt att använda sina kroppsrörelser på. Vi har under projektets gång återkommande dansat till ”Härm-Elin” från appen ”Tripp Trapp Träd”. Vi kan här tydligt se att det skett en förändring i hur barnen förhåller sig till dessa klipp. Från att ha dansat lite hur som helst är de nu mycket mer fokuserade på att just ”härma” rörelserna. De både studerar, visar och samtalar om ”hur gör hon egentligen med kroppen?” Vi har sett att barnen använder sig utav sin förståelse av dans och ljud i nya sammanhang. Ljudet från ett vindspel ute på gården gjorde tex nyligen att ett barn stannade upp, upprepade ljudet och utbrast ”ÅH, vilken bra musik!” och började dansa. Vi ser det som att barnets **förtrogenhet** gjorde att denna koppling mellan ljud och dans låg nära till hands. Barnen har utmanats att med **fantasins** hjälp visa hur musiken ”ser ut” genom att teckna och måla till musik. De har roll-lekt till dansklippen och tex gett namnet ”Drottningarna” till klippet Bollywood utifrån dansarnas klädsel.

Traditioner
På alla tre förskolorna har vi arbetat med våra traditioner utifrån det material som arbetades fram under förra läsåret. Vi arbetar medvetet med att lyfta både vårt svenska kulturarv och det mångkulturella i vårt samhälle.

Samverkan mellan förskolorna
Utifrån föräldrarådsrepresentanternas förslag hölls en gemensam föreläsning om barns rätt till delaktighet utifrån barnkonventionen. De har även ansvarat för en sommarfest dit alla vårdnadshavare och barn blivit inbjudna. Vi har även firat vissa av våra traditioner gemensamt, vissa enbart med barn och pedagoger och vissa tillsammans med vårdnadshavare. Pedagogerna har haft samverkan mellan förskolorna genom personalmöten, nätverk, reflekterande halvårsavstämningar samt arbetsledarträffar.

Bloggen
Vår ateljerista har startat upp ”hand och tanke”, en blogg om projektfördjupningar på våra förskolor. (www.handochtanke.wordpress.com)

Samverkan förskola-skola
Under detta läsår har vi arbetat fram riktlinjer för hur vi från förskolornas håll ska arbeta för en samverkan mellan förskola och förskoleklass. Vi har bjudit in berörda pedagoger från förskoleklassen till förskolan för att informera om verksamheten. Vi har lyft de projekt barnen har varit delaktig i och vårt utforskande arbetssätt. Vi har även formulerat en kortfattad beskrivning i brevform till de skolor som inte haft möjlighet att närvara. *”Inför övergångar ska de berörda skolformerna och fritidshemmet utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i barnens utveckling och lärande.” (LPFÖ98 reviderad 2016)*

Likabehandlingsplan och plan mot diskriminering och kränkande behandling

Under året har vi kontinuerligt arbetat med likabehandlingsplanen på våra husmöten där vi lyft upp aktuella situationer där det finns en risk för kränkande behandling. På förskolornas kvalitetsdagar har vi gjort nulägesbeskrivningar över den sociala, fysiska och pedagogiska miljön och barn och föräldrars inflytande utifrån diskrimineringsgrunderna. Dessa grunder är: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etniskt tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.

Vi har identifierat dessa risker:

Social miljö: Att neuropsykiatriska funktionshinder kan leda till exkludering. För att förhindra detta arbetar pedagogerna medvetet med mindre barngrupper samt fördelar sig där barnen är för att ge stöd och trygghet.
Att det förekommer att de äldre barnen på förskolan uttrycker en bild av att de yngre barnen inte ”kan själva”. Detta kan komma att missgynna de yngsta då de inte får chans att prova och utmanas.

Pedagogisk verksamhet: Att alternativen till de konfessionella inslagen är ostrukturerade eller icke-befintliga vilket kan leda till att de med annan religiös övertygelse än den kristna kan riskera att missgynnas.

”Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Barns behov av att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor med andra ska stödjas.” (Lpfö98 reviderad 2016)

Utbildningar och kurser som genomförts under läsåret 16/17

Föreläsningar av Ulrika Ahlqvist från Hjältebolaget om att hjärnberika förskolan och Linda Linder från Pedagogiska kullerbyttan om pedagogisk miljö i tanke och handling för alla pedagoger.

Flerspråkighet som en resurs, ett lärarmöte genom Lärarförbundet för tre pedagoger, en från varje förskola.

Kyrkans tro och liv, kurs för anställda genom studiecentrum i Linköpings Domkyrkopastorat för två pedagoger.

Deltagande i förskolebiennalen 2016, Linköpings universitet för tre pedagoger.

Yogakurs, grundläggande kunskaper och praktiska övningar, Maria Jansson, Våga yoga – för liten och stor för alla pedagoger.

Att leda andra utan att vara chef, Confex för ateljeristan.

Deltagande i SETT 2017 för arbetsledarna och förskolechef. Föreläsning av Martina Lundström, Vad vill vi att en förskola ska vara?

Litteraturläsning: Det synliga barnet av Martina Lundström, Lärarförlaget 2016 för arbetsledare, ateljerista, förskolechef och planeringsgruppen för fördjupningsprojektet.

Påbörjade yrkesutbildningar som pågår: Förskollärarutbildning vid Södertörn universitet för en pedagog, Rektorsutbildning vid Stockholms universitet för förskolechef.

Styrkor på våra förskolor

Gemensamt för våra tre förskolor är att pedagogerna skattar sitt arbete med barn med behov av särskilt stöd högt. En annan av våra styrkor är lek och lärande. Vi arbetar medvetet med lek och olika estetiska uttrycksformer för att skapa en helhet i lärandet. Alla tre förskolor arbetar språkligt medvetet men med hjälp av olika metoder. Vi anser att vi har en hög måluppfyllelse.

Vårdnadshavarna till alla barn 2-6 år erbjuds att delta i en attitydundersökning som Linköpings kommun sammanställer och skickar ut till respektive förskola. Där kan vi utläsa att vårdnadshavarna på våra förskolor skattar vår verksamhet i stor utsträckning högre än medelvärdet i kommunen. Det som skattas högst är trivsel och trygghet. Det handlar om känslan av att känna sig välkommen och sedd, att man som vårdnadshavare upplever att man blir lyssnad på och känner sig trygg när barnet är på förskolan.

Linköpings kommun har tillsyn och insynsansvar på kommunens enskilda förskolor. Under detta läsår har en av våra förskolor, Ängeln, haft besök. Observatörerna skattar förskolan Ängeln generellt högt och man ser att förskolan håller en god kvalité. Särskilt lyfter man det medvetna arbetet med utveckling och lärande, där lek- och lärmiljöerna skattas högt. Vidare lyfts de trygga och kompetenta pedagogerna och deras samspel med barnen. *”Lärandet ska baseras såväl på samspelet mellan vuxna och barn som på att barnen lär av varandra. Barngruppen ska ses som en viktig och aktiv del i utveckling och lärande. Förskolan ska ge barnen stöd i att utveckla en positiv uppfattning om sig själva som lärande och skapande individer. De ska få hjälp till att känna tilltro till sin egen förmåga och tänka själva, handla, röra sig och lära sig dvs. bilda sig utifrån olika aspekter såsom intellektuella, språkliga, etiska, praktiska, sinnliga och estetiska.” (Lpfö98, reviderad 2016)*

Förbättringsområden på Himlaliv, Pärlan och Ängeln

Följande förbättringsområden är framtagna av arbetsledarna på förskolorna och förskolechef genom en analys av tidigare genomgånget material.
Vi har funnit ett förbättringsområde som förskolorna vill fokusera på tillsammans.

Klara färdiga gå – ett fördjupande utvecklingsarbete
Syftet är att stärka och utveckla den pedagogiska idéen som förskolorna har som grund för sin verksamhet. Målet är att alla får ökad kunskap om den filosofi vår pedagogiska verksamhet hämtar inspiration ifrån, Reggio Emilia filosofi. Ett annat mål är att alla får fördjupad kunskap kring våra arbetsprocesser såsom pedagogisk miljö, barns lärande, dokumentation, reflektion, analys, projektinriktat arbetssätt och pedagogens yrkesetik, dvs förhållningssätt. *”Man brukar säga att något sitter i väggarna. Jag brukar säga att ingenting sitter i väggarna. Det sitter i oss- i dig och i mig och vårt tyckande och tänkande om barn, barndom, förskola, samhälle, pedagogroll, kunskap och lärande.” (Lundström, 2016)*

Utemiljön
Vi pedagoger anser att vi inte uppfyllt tidigare läsårs förbättringsområde kring utemiljön. Vi ser även att föräldrarna, enligt attitydundersökning, anser att förskolornas utemiljö inte är tillräckligt inspirerande till lek och lärande.
Vi tänker att vi kommande läsår ska arbeta med utemiljön som projektfokus. *”Barnen ska kunna växla mellan olika aktiviteter under dagen. Verksamheten ska ge utrymme för barnens egna planer, fantasi och kreativitet i lek och lärande såväl inomhus som utomhus. Utomhusvistelsen bör ge möjlighet till lek och andra aktivitet både i planerad miljö och naturmiljö. (Lpfö98 reviderad 2016)*

Analys

Vår analys av Linköpings Domkyrkopastorats tre förskolors verksamhet är följande:

Vi tycker att vi kan se en verksamhet som erbjuder barnen rika möjligheter att leka och lära på många olika sätt . Vi ser genom våra projektsammaställningar att barnets rätt till delaktighet har stärkts på ett medvetet och tydliggörande vis detta läsår. Ett förbättringsområde som vi anser har nått en mycket god måluppfyllelse. Vi tycker att vi möter barn som är medvetna om sin rätt att vara delaktiga och påverka sitt eget lärande men också barn som är medvetna om att vi lär tillsammans och därmed tar stor hänsyn till varandra. Vi tycker oss se barn som är medvetna om pågående lärprocesser. Det är inte ovanligt att höra något barn säga: - Här lär vi oss lite om dans, ska jag visa eller kom ska jag visa dig runt så får du se vad vi kan om fiskar.

Vi ser en ökad medvetenhet hos oss själva över vilket ansvar vi har i överlämningsarbetet mellan förskola och skola. En nedskriven riktlinje om hur vi vill samverka med förskoleklassen visar att vi försökt ta barnens perspektiv i överlämnandet. Vi ser att vi medvetet tar barnens perspektiv när vi inte vill medverka till skrivningar om barnen (informationsblankett om barnet utgiven av Skolverket) som det inte finns en medveten och uppföljande tanke bakom. Vi ser också att vårt ställningstagande mottas positivt på de flesta av de mötande skolor vi samverkar med. Detta sammantaget gör att vi på detta förbättringsområde också tycker att måluppfyllelsen är god.

Vi ser även att vi inte nått vår mål kring förbättringsområdet utemiljö. Ett arbete är visserligen påbörjat men vi själva och vårdnadshavarna visar tydligt i vårt kvalitetsarbete och attitydundersökningar att vi behöver arbeta mer med detta. Vi behöver bli mycket bättre på att se och beskriva hur utemiljön berikar barnens lek och lärande. Uterummet som en tredje pedagog behöver få en mer framskjuten roll i vår verksamhet.

Vi ser också fortsättningsvis att våra förskolor har en god kvalitet med en verksamhet som ger barnen trygghet och trivsel. Attitydundersökningar, insynsbesök från kommunen och arbetslagen själva skattar detta läroplansmål väldigt högt. Vi ser att vårt medvetna arbete mot diskriminering och kränkande behandling förstärker den goda måluppfyllelsen.

Vår slutliga analys är att vi har tre förskolor som erbjuder en trygg, rolig och lärorik verksamhet för barnen som vistas där. Det är vi stolta över!

Linköping 2017-06-09

Arbetsledare Ann Jeraeus, Birgit Triches, Carola Freij
Ateljerista Nevena Cvijetic
Förskolechef Pia Strömqvist

Litteraturlista

Läroplan för förskolan Lpfö 98, rev 2016 Skolverket

Förskolans pedagogiska uppdrag – om undervisning, lärande och förskollärarens ansvar, 2016 Skolinspektionen

Det synliga barnet – barns perspektiv i kvalitetsarbetet, Martina Lundström (2016) Lärarförlaget

Lärandebaserad skolutveckling – lärglädjens förutsättningar, förverkligande och resultat, Hans Scherp (2013) Studentlitteratur